

METSIEN VEDET –HANKE 2025-2026

Paula Luodeslampi, VHVSY

Juha-Pekka Vähä, LUVY

Juha Niemi, IUPVSY

20.11.2025

Metsien vedet

Toiminta-aika 1.1.2025-31.10.2026

Kohdealueena ovat Uusimaa sekä Kemiönsaari ja Parainen, toteutus suomeksi ja ruotsiksi.

Projektipäällikkö Suomen metsäkeskuksesta, Uudenmaan vesiensuojeluyhdistykset ja Työtehoseura osallistuvat omalla työpanoksellaan.

<https://www.metsakeskus.fi/fi/hankkeet/metsien-vedet>

Hankkeen toteuttavat ja rahoittavat:

Föreningen vatten- och luftvård
för Östra Nyland och Borgå r.f.
Ransbergsgatan 17, 06100 BORGÅ

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Metsien vedet

Alueellinen tiedonvälityshanke, joka saa tukea Euroopan maaseuturahastosta.

Hankkeen kohderyhmää ovat metsätaloustoimenpiteiden suunnittelijat, urakoitsijat ja hakkuu- ja korjuukoneiden kuljettajat sekä metsäalan opiskelijat ja maanomistajat. Lisäksi hankkeen tuottamasta ja jakamasta tiedosta hyötyvät yhteistyöorganisaatioiden asiantuntijat.

Hankkeen toteuttavat ja rahoittavat:

Föreningen vatten- och luftvård
för Östra Nyland och Borgå a.r.f.
Ransbergsgatan 17, 06100 BORGÅ

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Tausta

- Latvapurot, pikkujoet ja purot sekä lähteiköt ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia luontotyypppejä, joiden tilan heikkeneminen tulisi ennaltaehkäistä. Veden laadun turvaaminen näillä alueilla edistää myös veden laadun parantumista alajuoksun vesistöissä.
- Suojavyöhykkeiden merkitystä ravinne- ja kiintoainekuormituksen pidättämiseen on korostettu metsätalouden vesiensuojelussa, mutta vähemmälle huomiolle on jäänyt suojavyöhykkeen **puuston merkitys** itse vesistöille ja erityisesti pienvesille (purot ja norot, lammet, lähteiköt ja lähteet)
- Varjostus > veden lämpötila ja uoman umpeenkasvun estäminen, kariketta puustosta uomaan > ravintoa vesihyönteisille ja sitä kautta muulle eliöstölle. Eroosion ja ravinnekuorman estäminen ja vähentäminen.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

20.11.2025

Toiminta

- Tiedonvälityshanke, jonka pääpainona on tiedotus **vesistöjen ja pienvesien lähimetsien ja puustoisten suojavyöhykkeiden merkityksestä** metsien monimuotoisuudelle, vesieliöstölle ja vedenlaadulle.
- Suojavyöhykkeille jätettävällä puustolla on vaikutusta myös metsänomistajan tuloihin. **Taloudellisia vaikutuksia** voidaan lieventää jättämällä suojavyöhykkeille taloudellisesti vähäarvoisempia puita ja puulajeja.
- Erilaisilla skenaariolaskelmilla voidaan metsänomistajille kertoa, mikä on esimerkiksi laajemman suojavyöhykkeen taloudellinen vaikutus puun myyntituloihin.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Toiminta

- Hankkeessa kartoitetaan metsätalouden **pienvesien suojavyöhykkeiden havaintokohteita.**
- Havaintokohteilla havainnollistetaan paikkatietoaineistojen hyödyntämistä ja käytännön soveltamista. Metsäkeskus laskee havaintokohteille taloudelliset skenaariolaskelmat eri levyisille suojavyöhykkeille.
- Kohteilla järjestetään tilaisuuksia, joissa kerrotaan suojavyöhykkeiden hyödyistä, kustannuksista ja toteutuksesta.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Toiminta

- Metsäkeskus kartoittaa lisäksi potentiaalisen **turvemaan jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen havaintokohteen**, jossa toteutetaan tai on toteutettu peitteisen metsänkasvatuksen hakkuu.
- Kohteella havainnollistetaan jatkuvapeitteistä metsänkäsittelyä rehevissä ojitetuissa suometsissä.
- Kartoitetaan myös kohde, jossa esitellään **soiden ennallistamisen mahdollisuuksia ja menetelmiä**.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

20.11.2025

Toiminta

- Metsäkeskus järjestää 2–4 tiedonvälitystilaisuutta **ravinteikkaiden turvemaiden peitteisestä metsätaloudesta**.
- **Suometsän hoitosuunnitelman laatimiseen** järjestetään hankkeessa 2 koulutustilaisuutta.
- Metsänomistajille järjestetään yhteensä 15–17 tilaisuutta, joista suurin osa on maastokäyntejä ja osa webinaareja tai tupailtoja.
- Toimijoille järjestetään neljä tilaisuutta, kaksi maastokoulutustilaisuutta ja kaksi webinaaria paikkatietotyökaluista.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Toiminta

- Hankkeessa hyödynnetään **Työtehoseuran** kehittämää sähköistä oppimateriaalia koneellisen hakkuun yhteydessä toteutettavaan **luonnonhoidon huomioimiseen ja jatkuvan kasvatuksen hakkuumenetelmien osaamisen kehittämiseen**.
- Työtehoseura on hankkeessa mukana kuvaamassa vesiensuojeluun liittyviä hakkuita ja toimenpiteitä. Hankkeessa tuotettu kuvamateriaali editoidaan ja koostetaan verkko-oppimisympäristöön moduuliksi vuoden 2026 aikana.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Case 1: Länsi-Uusimaa

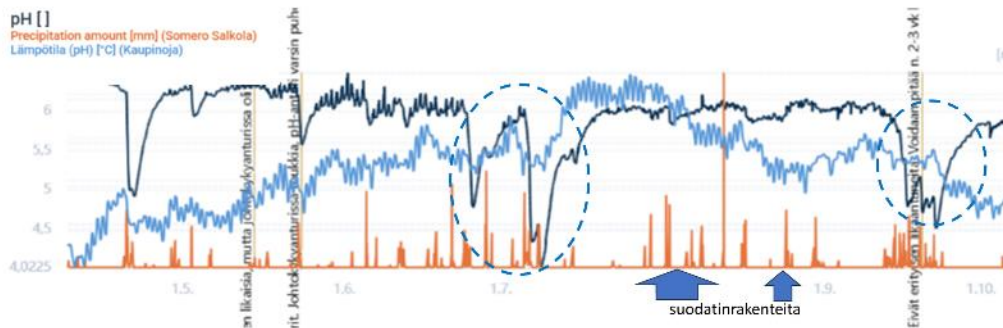
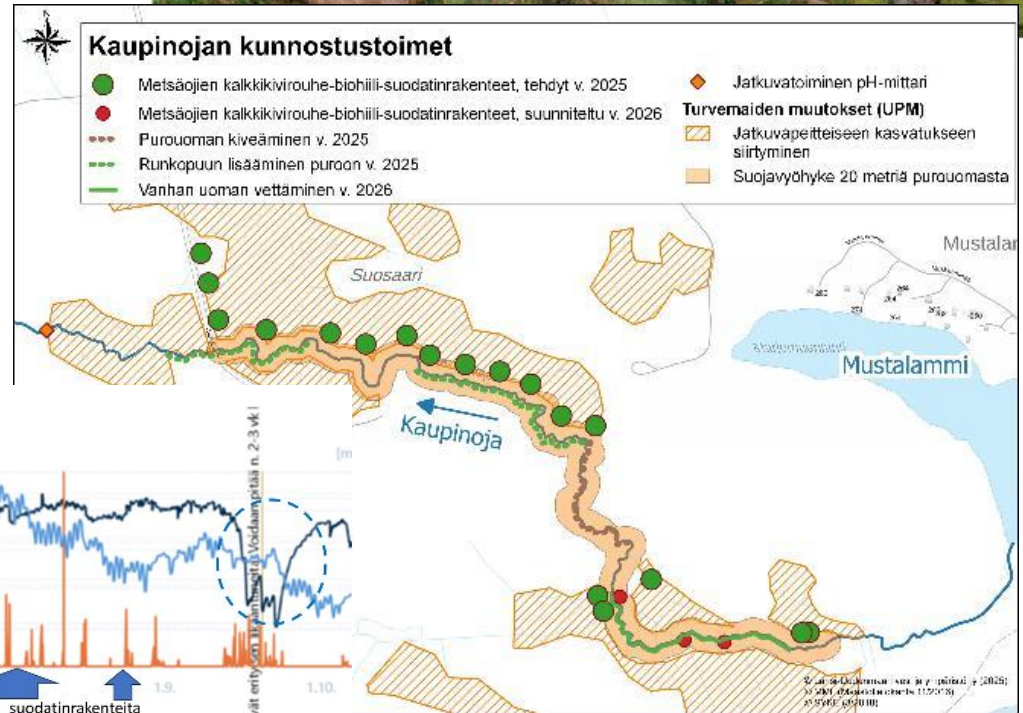
Karkkila; Kaupinojan valuma-alue

• Turvemaan tehometsätalouden näyteikkunasta
→ Vesienhoidon huomioivaksi kestävän metsätalouden
näyteikkunaksi

- Yhteistyössä UPM ja Suomen vesistösäätiö
- Kohdevierailuja ja kunnostustalkoita

- Suojavyökkeitä
- Jatkuvapeitteiseen kasvatukseen siirtyminen
- Virtavesikunnostukset
- Valuma-aluekunnostukset
- Vedenlaadun seuranta

→ Opintopolku suunnitteilla

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

20.11.2025

Case 2: Itä-Uusimaa

Porvoon Veckjärvi

- Järven ruskettuminen ollut selkeää jo vuosikymmeniä
- Maanomistaja kiinnostunut ojan tukkimiselle ja suojelualueen/metsäkosteikon perustamiselle
- Alueet kuitenkin niin pieniä, myös yläpuoliseen valuma-alueeseen nähden, ettei toimenpiteille löydy rahoitus-/avustuskanavia
- Entä toimenpiteiden vaikuttavuus jos alue pieni yläpuoliseen valuma-alueeseen nähden?

Pohjakartta: Maanmittauslaitos

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

20.11.2025

Case 2: Itä-Uusimaa

Porvoon Veckjärvi

- Sitten muualla valuma-alueella toiminta ja jälki tämännäköistä...
- Sertifikaattien mukaista?

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

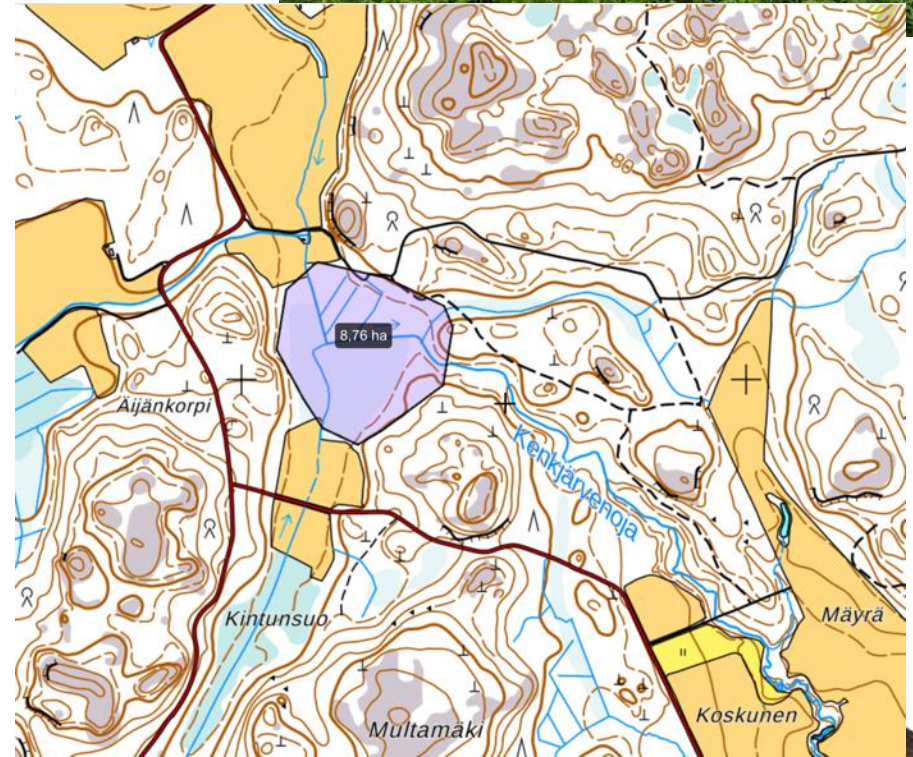
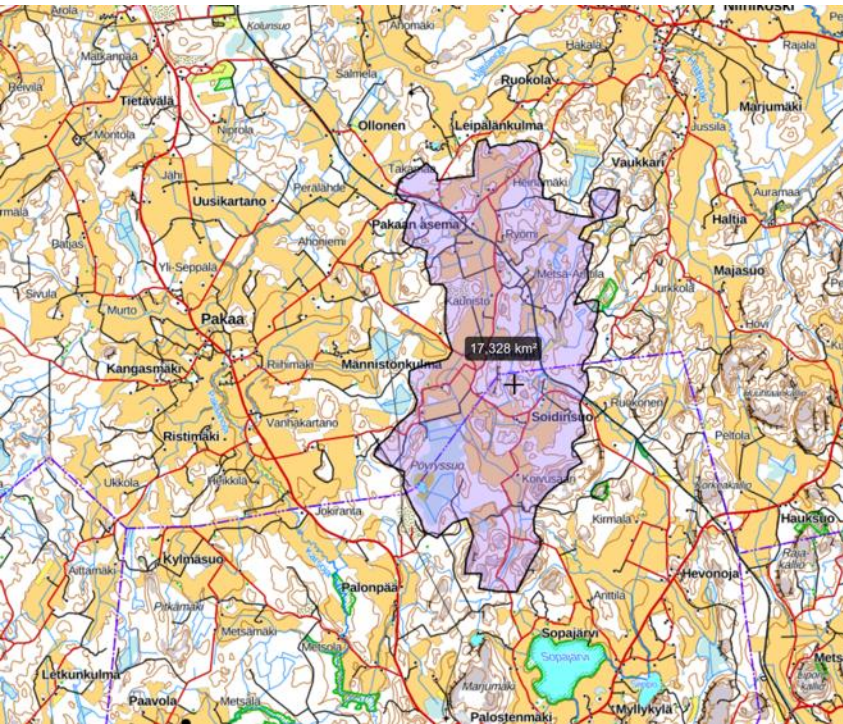
20.11.2025

Case 3: Itä-Uusimaa

Myrskylä Kenkjärvenoja

- Voimakkaasti hajakuormitetun Kirkkojärven valuma-alueella
- Luontainen hyvä kosteikon paikka, entinen kuivatettu järvi/lampi, maanomistaja halukas muuttamaan alueen "vesiensuojeluun sopivammaksi"
- Pinta-ala vain 0,5% yläpuolisesta valuma-alueesta
- Ei tukikelpoinen kohde
- Vaikuttavuus???

Pohjakartat: Maanmittauslaitos

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

20.11.2025